

ትሕነግ መቼም ቢሆን የአማራ ሕዝብ ማኅበራዊ ረፍት እንዲያገኝ አይፈልግም! (ሲሳይ መንግሥቱ - ዶ/ር)

June 24, 2019

የትግርይ ሕዝብ ነጻ አውጭ ግንባር (ትሕነግ) ከግንቦት አጋማሽ 2011 ዓ.ም. ጀምሮ ግንቦት 20 የኢትዮጵያ ብሔር-ብሔረሰብ ሕዝቦች ነጻ የወጡበትና የራሳቸውን ዕድል በራሳቸው ለመወሰን ዕድል ያገኙበት ቀን በመሆኑ በድምቀት ሊከበር ይገባል። በክልሉ የመገናኛ ብዙሃን አማካኝነት ሲለፍፍ መሰንበቱ ይታወቃል። የራሱን ወንድም በጠላትነት ፈርጆ በመገደል የሚገኝ፣ የነጻነትን ትርጉም የሚያዘባና ነጻነት የማያውቅ ነጻ አውጭ እንደ ትሕነግ ያለ ቀጣፊና አጭብርባሪ የሆነ የፖለቲካ ድርጅት በሕይወቴ አይቼ አላውቅም።

ሕገ መንግሥታዊ ዋስትና የተሰጠውን የዜጎችን ሰብአዊና ዴሞክራሲያዊ መብት እየደፈረና በዕብሪት ተነሳስተው ሰብአዊ መብት የጣሱ፣ እንዲሁም የሀገሪቱን ሀብትና ንብረት በጠራራ ፀሐይ በመዘረፋቸው ምክንያት በሕግ የሚፈለጉ የአመራር አባላቱን ለፌዴራል ፖሊስ አሳልፎ አልሰጥም ባለበት አንደበቱ “ሕገ መንግሥት ይከበር!” ሲል ይሰማል። ከዚያም አልፎ ራሱ የማያከብረውን የሕግ የበላይነት መረጋገጥ አለበት በማለትም በአደባባይ ሲያቅራራና ሲገርገር ምንም ዓይነት የሃፍረት ስሜት እንኳ ሲታይበት አይስተዋልም።

የኢትዮጵያ ብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ማንነታቸው ተከብሮ ራሳቸውን በራሳቸው እንዲያስተዳድሩ የሚያደርግ “የተዋጣለት ሕገ መንግሥት” ባለቤት ለመሆን የትግራይ ሕዝብ በዐሥር ሺሕዎች የሚቆጠሩ ልጆቹን ገብሮ ነጻ አውጥቷቸዋል የሚለው ደፋሩና አታላቁ የትሕነግ አመራር፣ የራያና የወልቃይት ሕዝብ ወደ አማራ ክልል መመለስ እንፈልጋለን የሚል ጥያቄ በማቅረባቸው ምክንያት በጉልበት አፍኖና በሚኖሩበት ቀየ መፈናፈኛ አሳጥቶ ልጆቹንም ሲፈልግ በግፍ እያሰረና ሲያሻውም በጠራራ ፀሐይ እየገደለ ይገኛል።

ይህም የሆነበት ምክንያት ከላይ በአጭሩ እንደተጠቀሰው እነዚህ ሕዝቦች እኛ ትግራዎች አይደለንም እናም ወደ ሚመስለን ወገናችን አማራ ክልል እንመለስ የሚል ሕጋዊ ጥያቄ በሰላማዊ መንገድ በማቅረባቸው ነው። ከሁሉም በላይ በእጅጉ የሚያሳዝነው ነገር ደግሞ “ጅራፍ ራሱ ገርፎ ራሱ ይጮሃል” እንደሚባለው ትግራይ ውስጥ በአጠቃላይና ራያና ወልቃይት አካባቢ ደግሞ በተለይ እስከ አፍንጫው የታጠቀው የትግራይ ልዩ ኃይል በሚወስደው አፋኝ እርምጃ ሳቢያ ሰላም ከጠፋ ዓመታት ተቆጥረው እያለና የግል ፕሬስ ውጤቶችም ወደ ትግራይ ክልል እንዳይገቡ ተከልክለው ባለበት ሁኔታ በኢትዮጵያ አስተማማኝ ሰላም ያለው በትግራይ ክልል ውስጥ ብቻ ነው በማለት የትግራይን ሕዝብ በማደናገር ለማታለል ጥረት ሲያደርግ ማስተዋላችን ነው።

የትግራይ መገናኛ ብዙሃንም በትሕነግ ሳንባ ስለሚተነፍሱ በሌለኞቹ የኢትዮጵያ አካባቢዎች በተለይም በአማራ እና በአሮሚያ ብሔራዊ ክልሎች የሚፈጠረውን መለስተኛ ግጭትና ረብሻ በማንፍነፍ አጋነውና አግዝፈው የሚዘግቡትን ያህል ትግራይ ውስጥ በየቀኑ የሚካሄድን የተቃውሞ እንቅስቃሴንም ሆነ በክልሉ ልዩ ኃይል አማካኝነት የሚፈፀመውን አፈናና ግድያ አይተው እንዳላዩ፣ ሰምተውም እንዳልሰሙ ሆነው ለማለፍ ጥረት ሲያደርጉ ይስተዋላሉ። ሌላው ቀርቶ ከመቀሌ 10 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ በምትገኘው ኩሐ ከተማ የእንደርታ ሕዝብ በአንድ በኩል ባለፉት 28 ዓመታት ራሴን በራሴ እንዳስተዳድር አልተፈቀደልኝምና ይኸ ሁኔታ ይብቃ ብሎ በመጠየቅ፣ በሌላ በኩል የመቀሌ ከተማን በማስፋፋት ሽፋን፣ የአካባቢው ተወላጆች በቂ ካሳ ሳይከፈለን ያለአግባብ እየተገፉን ነው በሚል ምሬት የተቃውሞ ሰልፍ ቢወጡምና ችግራቸውን ለሁሉም አካላት ለማስገንዘብ ቢሞክሩም የዜና ሽፋን እንኳ ሊሰጧቸው አልፈቀዱም።

በአጠቃላይ የትሕነግ ነገር በጣም ግራ ያጋባል። እኛ ትግሬ ስላልሆንን በአማራ ክልል ሥር ነው መተዳደር የምንፈለገው በማለታቸው ብቻ እንደጠላት የተቆጥሩት የራያና የወልቃይት ወጣቶች በልዩ ኃይሉ አባላት አማካኝነት ራሱ ገድሎ እርስ በርስ ተጣልተው ነው በእነዚህ አካባቢዎች ሰው የሞተው ሲል ዐይኔን ግንባር ያድርገው ይላል። የእነዚህን ሕዝቦች የማንነት ጥያቄ ዕውቅና ላለመስጠት ሲባል መነሻቸው ከባሕር ዳር ነው እንጂ የዚህ ዓይነት ጥያቄ በክልሉ ውስጥ የለም በማለትም ለማጣጣል ይሞክራል። ለእሱ ታዛዥ የማይሆኑትን ሚሊሻዎች ባንዳና የጠላት ተላላኪ በማለት ከመፈረጅ ጀምሮ ትጥቅ እስከ ማስፈታት የሚደርስ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል። ለምን? ብለው ከጠየቁና በሕግ አምላክ በማለት ከተከራከሩ ደግሞ በጠራራ ፀሐይ ይገድላል።

ባለፈው ሳምንት መጨረሻ ላይ በራያው ተወላጅ መንገሻ በላይ ላይ የተፈፀመው የግድያ ሁኔታም ከዚሁ እውነታ ጋር የተያያዘ ነው። ልዩ ኃይሉን በራያና በወልቃይት አካባቢ በብዛት አሰማርቶ የራያንና የወልቃይትን ሕዝብ የማንነት ጥያቄ ይደግፋሉ የሚላቸውን ወጣቶችና ታዋቂ ሰዎች በጅምላ ያስራል። በጥርጣሬ የሚመለከታቸውን የአካባቢው ተወላጅ ሚሊሻዎችን ትጥቅ ያስፈታል። ለምን ብለው ከጠየቁም ያለ ርህራሄ ጥይት ተኩሶ ይገድላቸዋል። ይኸ ሕገ-ወጥ ሁኔታ ለምን ይፈፀማል? ብለው የጠየቁ ታዋቂ የሀገር ሽማግሌዎችና የመንግሥት ሠራተኞች ሽብር በመፍጠር ወንጀል ተወንጅለው በግፍ ይታሰራሉ። ከሥራም ይታገዳሉ። ከሁሉም የከፋው ድርጊት ደግሞ የልዩ ኃይል አባላቱ በወሰዱት ሕገ-ወጥ የኃይል እርምጃ ሳቢያ በዚህ ጽሑፍ ላይ በቀረበው ፎቶ ግራፍ የምታዩት መንገሻ በላይ በዚህ አረመኔያዊ ድርጊታቸው ነው ሕይወቱን እንዲያጣ የተደረገው።

የልዩ ኃይሉ አባላት መንገሻ በላይን ጥይት ተኩሰው በግፍ ከገደሉ በኋላ ሬሳው በሥርዓቱ እንዳይነሳ ከመከልከላቸውም በላይ፣ የዋጁ ከተማ ሕዝብ ግር ብሎ በሚወጣበት ወቅት እየረገጠው ሲያልፍ እንዲፈነዳና ተጨማሪ ሰው እንዲሞት ለማድረግ በንቦችን በወረቀት በመጠቅለል መንገድ ላይ ጥለው መሄዳቸው ነው። ይህንንም እውነታ በወቅቱ በቦታው የደረሱት የመከላከያ ሠራዊት አባላት ማረጋገጣቸውን መረጃዎች ያመለክታሉ። እንዲሁም የትሕነግ ክፋትና ፍጹም አድሏዊነት በሚገባ የሚገለጸው በሌሎች የሀገሪቱ አካባቢዎች የተገደሉ የትግራይ ተወላጆችን፣ ለምሳሌ አምና ነቀምቴና ጣና በለስ ሰሞኑን ደግሞ ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ ውስጥ ተገድሎ የተገኘውን ወጣት መነሻ በማድረግ ፈጥኖ ድርጊቱን የሚያወግዝ መግለጫ ከማውጣቱም በላይ፣ ሬሳቸው በትግራይ መሬት ሲያልፍ የጀግና

አቀባበል እንዲደረግለት በማድረግ የትግራይን ሕዝብ ለማታለልና ለማደናገር የፖለቲካ ንግዱን ሲያጠጥፍ በግልጽ መታየቱ ነው።

ይሁን እንጂ ከባለፈው ዓመት ጀምሮ የራያና የወልቃይት ሕዝብ የማንነት እና ራስን በራስ የማስተዳደር ጥያቄ በማንሳትና በሀገሪቱ እየታየ ያለውን ለውጥም እንደግፋለን በማለት፣ በላማዊ ሰልፍ የወጡ ወጣቶችን እስከ አፍንጫቸው አስታጥቆ ባሰማራቸው የልዩ ኅይል አባላት አማካኝነት ሲገድል ግን ድምጹን ማሰማት አለመፈለጉ ነው። ይህም ሁኔታ በግልጽ የሚያሳየው ነገር ለም መሬታቸውን ለራሱ ለማድረግ ፈልጎ የራያና የወልቃይት ሕዝብ የሚገኙበትን አካባቢ የነበረውን የሥልጣን የበላይነት በመጠቀም የትግራይ ክልል አካል እንዲሆኑ ቢያደርግም ከሌላው የትግራይ ብሔር ሕዝብ ጋር በእኩል አይን ለመመልከት ግን ፈቃደኛ አለመሆኑን ነው።

በሌላ አነጋገር፣ ትሕነግ የራያና የወልቃይት ሕዝብ ትግሬ አለመሆኑን ከማረጋገጡም በላይ፣ በእነዚህ ሕዝቦች ላይ በየዕለቱ የሚፈጸመው አፈናና ግድያ መሬታቸውን ለመውሰድ እስካስቻለው ድረስ ሕጋዊና ተገቢ ነው ብሎ እንደሚያምን ከድርጊቱ መገንዘብ ይቻላል። ለዚህም ነው ቀደም ሲል የተፈፀመውን ግፍና በደል ትተን ከጥቅምት 11 ቀን፣ 2011 ዓ.ም. ጀምሮ ራያ አካባቢ ብቻ በላማዊ ሰልፍ መብታችን ይከበር ያሉ ከ15 በላይ የሚሆኑ ወጣቶች በትግራይ ልዩ ኅይል ጥይት ተደብድበው ሲገደሉ ከ1000 በላይ የሚሆኑ የራያ ወጣቶች፣ የሀገር ሽማግሌዎችና የመንግሥት ሰራተኞች በሽብር መፍጠር ወንጀል ተከሰው ወህኒ እንዲወረወሩ ተደርጓል።